

Hanna Więckowska, Maria Chmielewska

Luta, gm. Włodawa, woj. chełmskie.
Stanowiska "Górki" i "Sosnowe"

Informator Archeologiczny : badania 9, 13-14

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W trakcie prac wykopaliskowych odkryto na obszarze 4 m² bogate skupienie zabytków krzemiennych środkowo-włirmskich.

Zabytki zgromadzone są w Katedrze Archeologii Pradziejowej i Wczesnośredniowiecznej Uniwersytetu Warszawskiego.

Badania będą kontynuowane.

LUTA, gm. Włodawa,
woj. chełmskie
Stanowiska "Górki" i "Sosnowe"

Zakład Epoki Kamienia
Instytutu Historii Kultury
Materialnej PAN
w Warszawie

Badania prowadziły dr hab. Hanna Więckowska i dr Maria Chmielewska. Finansował IHKM PAN. Piąty sezon badań. Stanowiska piaskowe mezolityczne.

Stanowisko I "Górki" /wydmy/

Przebadano 124 m² /łącznie po pięciu sezonach 459 m²/. Uzyskano ok. 11.500 okazów krzemiennych, w tym 418 rdzeni i narzędzi oraz 246 drobnych ułamków kości i kilkadziesiąt różnej wielkości kamieni, całych i okruszków. Zabytki zalegały głównie w iluwium silnym, mniej licznie w próchnicy.

Badania miały na celu uzyskanie uzupełniających danych co do wielkości stanowiska, jego granic, rozplanowania wewnętrznego, zasobności w zabytki, a także warunków przyrodniczych.

Założono system rowów sondażowych w kierunku północnym i zachodnim od wykopu głównego /kierunek eksploracji podyktowany jest przez planigrafię/ i stwierdzono:

1. Koncentracja zabytków w pasie południowy wschód - północny zachód wiąże się z przebiegiem krawędzi doliny rzeki Krzemianki i jest bardzo rozległa. Krawędź jej nie uchwycono; ustalono jedynie ubywanie materiału w kierunku kulminacji wydmy.
2. Południowo-wschodnia część koncentracji ma cechy mieszaniny kulturowej, podczas gdy północno-zachodnia reprezentuje najpewniej "czysty" zespół mezolityczny tj. młodszą fazę cyklu narwiańskiego o dość wyraźnych cechach wschodnich.

Luta i należy do nielicznych, zbadanych systematycznie stanowisk mezolitycznych w dorzeczu Bugu i do największych rozkopanych u nas obiektów

tego wieku, m.in. wniesie wiele do problematyki kulturowej Polski wschodniej i terenów sąsiednich.

Badania stanowiska L uznano za zakończone.

S t a n o w i s k o IV "Sosnowe" /wydma/

Wydma znajduje się na prawym brzegu rzeki Krzemianki, w zabagnionej dolinie, oddzielającej ją od pobliskiego tarasu wydmowego z licznymi stanowiskami /m.in. Luta III "Sosnowe"/.

Założono dwa rowy sondażowe - 34 m²; uzyskano ponad 200 okazów krzemienych, w tym 8 rdzeni i narzędzi. Na niewielkiej przestrzeni wystąpiła ceramika nowożytna. Zabytki zalegały w próchnicy i najliczniej - w podścielającym ją iluwium silnym, są mezolityczne.

Uchwycono jedynie kraniec obozowiska, rozciągającego się w kierunku południowym i wschodnim.

Badania stanowiska Luta IV powinny być kontynuowane.

Na stanowiskach Luta I i Luta III przeprowadzono pod kierunkiem dr. Mieczysława Dąbrowskiego badania geologiczno-torfoznawcze i pobrano rdzenie utworów organicznych o nienaruszonej strukturze oraz próbki. Materiały te poddane zostaną analizie palinologicznej i makroskopowej.

Materiały przechowywane są w Zakładzie Epoki Kamienia IHKM PAN.

**ŁĘG PIEKARSKI, gm.Dobra
woj.konińskie
Stanowisko 1**

patrz
okres wpływów rzymskich

**OLBRACHCICE,
woj.leszczyńskie
Stanowisko 8**

Katedra Archeologii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Badania prowadził mgr Jan M. Burdukiewicz.
Finansował Uniwersytet Wrocławski. Drugi sezon badań. Obozowisko kultury hamburskiej, ślady mezolitu i neolitu.

Badania były kontynuacją badań sondażowych z poprzedniego roku.
Z wykopu o powierzchni 157 m² wydobyto łącznie 2700 wyrobów krzemien-